822/09

Den 15. juni 2009 blev i sag nr. 75.018:

xxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i PFA Pension, klager over størrelsen af den af selskabet foretagne indeksregulering af hans invalidepension.

I klageskemaet har klageren anført:

> "Jeg oprettede en pensionsordning i 1993 hos PFA Pension. Præmien var 5.940 kr./årligt. Udbetaling ved eventuel invaliditet blev fastlagt til 90.000 kroner/årligt, hvilket var ca. 50 % af min årsløn i 1993.
>
> Jeg fik at vide, at ca. halvdelen af den årlige præmie ville blive brugt til forsikringsdækning ved evt. invaliditet og den resterende del ville blive brugt til kapitalforsikring i pensionsøjemed. De faktiske udgifter til forsikringsdækning ville være noget mindre i starten - de ville så stige med tiden, da det ville blive dyrere jo ældre jeg blev - alt i alt, så skulle ca. halvdelen af præmien dække forsikringsdækningen ved evt. invaliditet. Hvis den faktiske præmie blev mindre ville der blot blive mere til min alderspensionering og omvendt.
>
> Alt i alt så skulle den årlige præmie sikre mig økonomisk, hvis jeg blev invalid samt sikre mig en mindre indkomst/engangsbeløb ved pensionering (forsikringen blev primært oprettet for at sikre mig økonomisk ved evt. invaliditet).
>
> Jeg fik at vide, at alt var i den skønneste orden og så tænkte jeg ikke mere over det. Jeg kunne godt se at den årlige præmieopkrævning stort set forblev uændret, men pakken skulle jo også være sådan skruet sammen, at hvis præmien til forsikringsdækningen ved invaliditet blev forhøjet, så ville der jo blot være mindre til kapitaldækning i pensionsøjemed.
>
> Problemet opstår så i 2008, hvor jeg gennemgår min oversigt fra PFA Pension (jeg fik i 2006 konstateret en livstruende sygdom, hvilket med stor sandsynlighed vil medføre invaliditet på et eller andet tidspunkt i fremtiden). Her kan jeg til stor forundring se, at min evt. invalidepension stort set ikke er blevet reguleret med satsen for inflation.

Det fremgår ellers klart og tydeligt af policen (1993), at indkomsten reguleres hver 1/11 med satsen for inflation, første gang i 1994. Dette er ikke sket.

Præmien er dd. på 6.380 kr./årligt og udbetaling ved eventuel invaliditet er 96.665 kr./årligt.

Jeg kontakter PFA Pension og forklarer dem, at jeg ikke kan forstå, at min invalidedækning kun er blevet reguleret med 7,4 % over 15 år, hvilket jo er helt ude af trit med virkeligheden. Købekraften af en evt. udbetaling er jo blevet udhulet år for år.

PFA Pension svarer, at forsikringen er lavet med en fast dækning og at jeg skulle have meldt tilbage, hvis min indkomst ændrede sig væsentligt. Dette står jeg temmelig uforstående overfor. Jeg gik jo ud fra, at min indkomst blev indeksreguleret. Hvordan kan man som forsikringsselskab tegne en forsikring til en ung mand på 27 år med invalidedækning, som ikke bliver indeksreguleret?

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
Jeg vil have rettet ovenstående, så udbetaling ved eventuel invaliditet følger med tiden. Jeg kan jo risikere, at min invalidepension ikke er ret meget værd, hvis jeg får brug for den om f.eks. 10 år.

Jeg vil lige tilføje, at jeg med høj sandsynlighed vil få brug for forsikringen, da jeg i 2006 fik diagnosen kronisk lymfatisk leukæmi. Jeg har ingen symptomer pt. og modtager heller ingen behandling pt. Jeg må dog nok forvente, at jeg i løbet af f.eks. 5-10 år må forlade arbejdsmarkedet, da sygdommen vil udvikle sig med tiden."

Ved skrivelse af 8/12 2008 har selskabet hertil bemærket:

"**H**v**ilken forsikring er der tale om? - Aftalegrundlaget**
H.S. underskrev den 28. oktober 1993 en forsikringsbegæring med overskriften 'Aftale om Kontant Pension' (bilag …), som blev modtaget i PFA den 2. november 1993. Der er tale om en privatforsikring, og som forsikringens begyndelsesdato ønskede forsikringssøgende den 1. november 1993. Forsikringssøgende har angivet sin indkomst til 180.000 kr. pr. år, og han har angivet at ville betale 3,3 % af indkomsten som helårlig præmie. Herudover blev der i begæring angivet et kontant indskud på 23.209 kr.

I forsikringsbegæringen angives invalidepensionen at skulle udgøre 50 % af den angivne indkomst, og herudover aftaltes et engangsbeløb ved pensionering.

På baggrund af forsikringsbegæringen oprettedes en police (bilag …). Forsikringsdækningerne heri er følgende:

- Invalidepension (løbende) (koncession nr. 415)
- Dækning (engangsbeløb - depotsikring) ved død (koncession nr. 115)
- Dækning (engangsbeløb) ved alder (koncession nr. 125)

På side 3 i policen henvises til bilaget 'Forudsætninger for tilbud og policer for PFA Pension II' pr. 30/7 1993, som vedlægges (bilag …). For forsikringen gælder 'PFA Pension's forsikringsbetingelser - 1. maj 1992", formular BL4210 (08.92) (bilag …). Endvidere er i policen henvist til policeomslag BL4110 (10.93) (bilag …).

Hvori består uenigheden?

H.S. klager til Ankenævnet over, at hans invalidepension ikke er blevet indeksreguleret og henviser herved til, at han mener, at indeksreguleringen er aftalt i policen på side 3, hvor der bl.a. står:

'- indkomsten reguleres hver 1/11 med satsen for inflation, første gang i 1994'.

Det er PFA's holdning, at det ikke af aftalegrundlaget fremgår, at der er indgået nogen aftale om en automatisk indeksregulering. Navnlig indeholder den citerede tekst ikke nogen aftale herom, idet teksten angiver forudsætningerne for beregning af størrelsen af beløb, som er nævnt under 'UDBETALINGER'.

Det er H.S., der skal bevise, at der er indgået en aftale om automatisk indeksregulering af præmien og af forsikringsydelsen ved invaliditet. Vi opfordrer H.S. til at fremlægge dokumentation for en aftale med det indhold, som han hævder.

Det bestrides ikke, at der i årene 1993-97 skete en indeksregulering af både præmie og forsikringsydelse ved invaliditet, men dette ophørte i 1997, fordi det ikke var aftalt og således beroede på en fejl. Siden har præmie og forsikringsydelse været konstante i 10 år, og det har påhvilet H.S. at reklamere herover, hvis han havde den opfattelse, at indeksering var en del af aftalen.

Hvad er der sket?
Efter policens udsendelse er der sket opkrævninger således:

Opkrævningsdato	Beløbsstørrelse	Dækning ved invaliditet
1/11 1993	5.940,00	90.000,00
1/11 1994	5.999,32	90.898,79
1/11 1995	6.121,25	92.746,21
1/11 1996	6.249,77	94.693,48
1/11 1997	6.379,92	96.665,45
1/11 1998	6.379,92	96.665,45
1/11 1999	6.379,92	96.665,45
1/11 2000	6.379,92	96.665,45
1/11 2001	6.379,92	96.665,45
1/11 2002	6.379,92	96.665,45
1/11 2003	6.379,92	96.665,45
1/11 2004	6.379,92	96.665,45
1/11 2005	6.379,92	96.665,45
1/11 2006	6.379,92	96.665,45
1/11 2007	6.379,92	96.665,45
1/11 2008	6.379,92	96.665,45

Indeksregulering af både præmie og forsikringsdækning er efter vores opfattelse sket ved en fejl i perioden fra 1993 til 1997. Derefter er indeksreguleringen ophørt.

Den omstændighed, at indeksreguleringen ophørte, medførte ikke, at forsikringstager beklagede sig herover. Forsikringstager har hvert år modtaget oversigter over præmiens størrelse og anvendelse og over forsikringsdækningerne, og han har haft al mulig anledning til at beklage sig herover, hvis ikke han mente, at aftalen blev fulgt.

Efter aftalen, som den foreligger, må forsikringstageren henvende sig og meddele, hvad hans løn nu er, så vi kan opkræve 3,3 % af lønnen og regulere invalidepensionen, så den igen udgør 50 % af indkomsten.

Vores begrundelse for at fastholde afgørelsen
Det er vores opfattelse, at policen fra 1993 ikke omhandler en aftale om automatisk indeksregulering af lønnen og dermed af præmiens og invalidepensionens størrelse. Bestemmelsen om regulering af lønnen med satsen for inflation var blot en af flere forudsætninger for beregninger af fremtidige ydelser i policen. Det fremgår af sammenhængen med øvrig tekst. Da vi ophørte med at foretage den fejlagtige regulering i 1997, protesterede H.S. da heller ikke herover i de følgende 10 år, hverken når præmieopkrævningen fremkom til betaling, eller når årsoversigten fremkom med oplysninger om både præmiens størrelse og størrelsen af forsikringsydelserne.

Når pensionsordningen ikke er tegnet i ansættelsesforhold, hvor indberetninger om regulering af løn fremkommer fra arbejdsgiverens side, må forsikringstageren være aktiv for selv at få reguleret lønnen i PFA's systemer, så præmien kan reguleres korrekt med den aftalte andel af lønnen, og således at forsikringsdækningens forhold til lønnen kan bibeholdes - og dermed købekraften af den oprindeligt valgte dækning.

Det må ikke glemmes, at H.S. har fået den dækning, han har betalt for."

Klageren har ved skrivelse af 12/12 2008 heroverfor anført:

"Jeg må dog sige, at jeg står temmelig uforstående overfor, at man kan tegne en forsikring som teoretisk set kan løbe over det meste af et menneskeliv uden den pr. automatik bliver indeksreguleret.

Jeg synes, at det er meget misvisende, at der står på forsikringspolicen, at indkomsten reguleres med satsen for inflation, når dette åbenbart ikke er tilfældet.

Hvorfor står der ikke på forsikringspolicen, at forsikringsydelsen **ikke** automatisk indeksreguleres?

Kan PFA bevise, at jeg er blevet informeret om, at forsikringsydelsen ikke automatisk bliver indeksreguleret?

PFA indrømmer at der er sket en indeksregulering af både præmie og forsikringsydelse i perioden 1993-1997, men siger at dette beroede på en fejl, hvorfor denne indeksregulering stoppede.

Jeg forstår ikke, at jeg ikke blev underrettet om denne fejl, da den jo havde vidtrækkende konsekvenser for min forsikring.

Hvordan kan PFA lade forsikringen køre 5 år og så ændre den uden at give mig besked?

PFA skriver, at jeg må henvende mig og meddele, hvad min løn er nu, så PFA kan opkræve 3,3 % af lønnen og regulere invalidepensionen, så den igen udgør 50 % af indkomsten.

Hvordan skal det forstås? Jeg er jo i den mellemliggende tid blevet ramt af en kritisk sygdom, som sandsynlig vil medføre invaliditet. Normalt kan man jo ikke ændre forsikringen **ef-**

ter en skade, hvis skaden skal være omfattet af forsikringen. Har PFA ikke fået oplyst at jeg er ramt af en kritisk sygdom, som kan medføre krav om udbetaling af invalidepension?"

Ved skrivelse af 8/1 2009 har selskabet hertil fremført:

"**PFA har ikke ændret forsikringen**
Forsikrede spørger bl.a., hvorledes PFA har kunnet ændre forsikringen, efter at have ladet den køre med reguleringer i 5 år.

PFA har imidlertid ikke ændret forsikringen. Forsikringen er i overensstemmelse med det aftalte, men var blevet administreret forkert i de første år, idet der i aftalen ikke var hjemmel for automatisk regulering af præmie og ydelse. Administrationen blev ændret, og forsikrede er siden holdt orienteret om præmiens og ydelsens størrelse hvert år.

PFA tilbyder ikke nu at øge dækningen
Hvis der er sket en skade, vil det ikke være muligt at øge dækningen med virkning for den pågældende skade. Det, der er anført i vores svar til Ankenævnet, er derfor ikke noget tilbud om nu at ændre dækningen, men en beskrivelse af den almindelige fremgangsmåde for løbende regulering af præmie og ydelse i en aftale af denne art."

Af "Aftale om Kontant Pension" underskrevet af klageren den 28/10 1993 fremgår bl.a.:

"**INDBETALINGER**

Forsikringens begyndelsesdato	*1/11 1993*	Dato for ansættelse i stilling, der omfattes af evt. overenskomst	…
Indkomst kr. ~~pr. måned~~/pr. år	*18.000* kr.	Præmie i % af indkomst	*3,3%*

…
Kontant Pension kan omfatte nedennævnte forsikringsydelser:
Ved invaliditet
Invalidepension, der årligt udgør *50%* af den pensionsgivende indkomst og udbetales længst til det aftalte alderspensioneringstidspunkt."

I Police-Kontant Pension dateret den 15/12 1993 hedder det bl.a.:

"**SAMMENFATNING AF POLICE pr. 1/11 1993**

…	Grundudbetaling i kr.
Udbetaling ved eventuel invaliditet pr. 1/11 1993	
Årlig pension, ophører 1/12 2032	90.000

…
INDBETALINGER
Præmie: 5.940,00 kr. årligt.
Præmien regnes som 3,30 % af indkomsten.
…
UDBETALINGER
Forudsætninger:
Størrelsen af beløb under 'UDBETALINGER' og på eventuelle bilag med forsikringsforløb er beregnet som en STANDARD bonusprognose ud fra vedlagte bilag 'Forudsætninger for tilbud og policer for PFA Pension II' pr. 30/07 1993 samt med nedenstående forudsætninger:

- 'satsen for inflation', der anvendes til regulering, er fastsat ud fra inflationen de sidste 12 måneder forud for reguleringen
- indkomsten reguleres hver 1/11 med satsen for inflation, første gang i 1994"

Nævnet udtaler:

Klageren tegnede i 1993 en individuel pensionsordning, og det fremgår, at selskabet ikke siden har modtaget oplysninger om ændringer i klagerens indtægtsforhold.

Klageren har årligt modtaget oversigter over præmiens størrelse og anvendelse samt forsikringsdækningerne, hvoraf det har fremgået, at der ikke er sket ændringer i præmieindbetalingernes og invaliditetsydelsernes størrelse siden 1997. Såfremt det måtte lægges til grund, at aftalen indeholdt aftale om regulering med inflation, finder nævnet, at klageren har fortabt retten hertil ved den udviste passivitet.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet herefter ikke anledning til at kritisere, at selskabet har afvist at indeksregulere invaliditetsydelserne i større omfang end sket.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand